

## КАЗНИ И ПРОСТОР

... Казнени простор, јасно је, изванредно је погођена метафора за оно место међуљудског и друштвеног сучељавања у којем се врше одсудна трагична збивања, доносе судбинске одлуке, праве коначни и „кључни“ потези. У којем се врше битни судари, задобијају ране, примају и задају смртоносни ударци. То је оно „на страшном месту постојати“: филозофија великог чина, истинске борбе.

Ђермани су „оперисани“ од овакве могућности за трагично. Јунак овог романа није јунак трагедије: Могао би то да буде „по крви“ али не и по менталитету. Копиланство његова претка „неутралисало“ се у једној историји, у којој се свагда требало „сналазити“ да се преживи. Ту нигде нема комплекса кривице, „како год је посадиш, огулиш, ошишаш – врба расте! Ураста!“

Па ипак, не може се рећи да је Ђерман кукавица, или онај који сувише калкулише у односима са вишим и моћнијим од себе. Зна он и врата да залупи, и у њему ће до краја да се јавља извештан отпор према свету који му је тајанствен и мутан, нејасан, упркос његовим „расудним моћима“ и народски мудрим закључцима. Ђерман је помало меланхолик и песник, са неким фатализмом изгубљеног блудног сина који лута тамо-амо за неким чудним мирисом. Младић са „бубицом“ у глави...